Aan de informateurs
De heren H.G.J. Kamp en drs. W.J. Bos
Postbus 20018
2500 EA ‘s-GRAVENHAGE

DATUM 1 oktober 2012
DOORKIESNR. (+31) 79 353 1375
ONZE REF. 2012/RKO/pwe/009
ONDERWERP Inbreng voor het Regeerakkoord

Geachte heren Kamp en Bos,

Namens de ondernemers in de technologische industrie en het mkb-metaal (Vereniging FME-CWM en de Koninklijke Metaalunie), in deze brief samen de technische industrie genoemd, pleiten wij ervoor verdienkracht centraal te stellen tijdens de onderhandelingen voor een Regeerakkoord. Juist de technische industrie met haar hoge productiviteit en exportquote zorgt voor veel toegevoegde waarde. De technische industrie vertegenwoordigt ruim 16.500 lidbedrijven die een omzet hebben van €83 mld. (waarvan €42.5 mld. uit export) en die werkgelegenheid bieden aan 375.000 mensen. Deze bijdrage aan de welvaart van Nederland zal de komende jaren cruciaal blijken om ook de sociale cohesie overeind te houden: we moeten de koek vergroten!

Topsectorenbeleid goede basis

Met de start van het topsectorenbeleid heeft het vorig kabinet belangrijke stappen gezet om focus te houden op die sectoren, die nu en in de toekomst onze welvaart bepalen. De innovatiecontracten, het Masterplan voor Bèta en Technologie en de internationaliseringsoffensieven bieden een goede basis voor behoud en vergroting van onze verdienkracht.

Versnellingsagenda voor verdienkracht technische industrie

De goede uitgangspositie moeten we verankeren en waar mogelijk versnellen. Kernbegrippen daarbij zijn export, innovatie, opheffen tekorten aan bètatechnici en regeldruk.

1. *Werken aan exportbevordering*

Export is de motor van de Nederlandse economie en de technische industrie levert daar een enorme bijdrage aan. Een nieuw kabinet moet daarom het belang van export voor de Nederlandse economie duidelijk onderstrepen met de volgende maatregelen:

- Aanstellen van een minister van Buitenlandse handel bij EL&I
  Met een groeiend aandeel van de export buiten de EU voelt de technische industrie de urgentie voor het aanstellen van een minister van Buitenlandse Handel. Deze bewindspersoon zou juist in opkomende economieën waar de overheid vaak een grote rol speelt, drempels weg kunnen nemen.
- Export door MKB ondersteunen
  Vooral voor het MKB is overheidsondersteuning en exportbevordering van wezenlijk belang om een positie te verwerven op buitenlandse markten. De eerder toegezegde ondersteuning voor inzending naar strategische beurzen wordt dan ook van harte gesteund, zeker omdat de ons omringende landen daar ook fors in investeren.
  En voortbouwend op het uitstekende advies van de High Level Werkgroep Exportfinanciering:
- Introductie van een herfinancieringsfaciliteit met staatsgarantie
  De groei van de export ligt voor de technische industrie met name in meer risicovolle markten. Een adequaat instrumentarium voor de bevordering van export naar deze markten is dan ook cruciaal. Een volgende regering moet zorgen voor een level playing field voor Nederlandse bedrijven; door een herfinancieringsfaciliteit met staatsgarantie op te zetten kan een excellente exportkredietfaciliteit worden gecreëerd die zich verzekerd weet van stabiele funding.
- Ontwikkelingssamenwerking en bedrijfsleven
  Bij ontwikkelingssamenwerking moet meer ruimte zijn voor Nederlandse kennis, kunde en producten. De Nederlandse technische industrie biedt bij uitstek oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken en problemen in ontwikkelingslanden en kan de lokale bedrijvigheid bevorderen. Internationaal ondernemen en ontwikkelingssamenwerking moeten daarom nader verbonden worden. Bundeling tussen Financiën, EL&I en Buitenlandse Zaken op dit vlak biedt voordelen voor zowel het Nederlandse bedrijfsleven als de ontwikkelingslanden.

2. *Innovatie langjarig verankeren in Nederlands én Europees onderzoekssysteem*

Onderzoek en innovatie zijn de kurk van de Nederlandse kenniseconomie. Een nieuw kabinet moet inzetten op vier speerpunten:

- Innovatiegericht inkopen
  In het Global Competitiveness Report staat Nederland op plek 23 waar het “government procurement of advanced technology products” betreft. Dit kan beter.
  Het nieuwe kabinet moet zich verplichten in 2015 5% van het inkoopvolume van de Rijksoverheid te besteden aan innovatieve duurzame oplossingen. Dit helpt niet alleen de overheid (lagere kosten door te rekenen met totale levensduurkosten) maar ook het innovatief bedrijfsleven waarvoor een thuismarkt vaak essentieel is om aan potentiële buitenlandse (overheids-)klanten te laten zien hoe hun duurzame innovaties in de praktijk werken.
- Publieke onderzoeksinfrastructuur committeert zich langjarig aan innovatiecontracten
  Waar bedrijven al langjarig commitment (tot 2015) in de innovatiecontracten hebben vastgelegd moet een nieuw kabinet dit ook van de publieke kennisinfrastructuur verlangen. Bezuinigingen bij NWO of TNO mogen geen aanleiding zijn om noodzakelijke investeringen in fundamenteel bèta-onderzoek op de lange baan te schuiven. Bezuinigingen mogen niet neerslaan in het voor de kenniseconomie en topsectoren essentiële bèta-onderzoek.

- Cofinanciering voor Europese projecten regelen – ESA financiering repareren
  Het Lente-akkoord voorzag al in cofinanciering van duurzame Europese projecten. Deze cofinanciering moet uitgebreid worden naar alle projecten uit de topsectoren die aansluiting vinden bij Europees onderzoek. Daarnaast moet de financiering van de optionele ESA-bijdrage hersteld worden, waar ook de Tweede Kamer voor pleit.
- Deelname van het innovatieve MKB aan de topsectoren
  Deelname van het innovatieve MKB aan de topsectoren is essentieel voor het slagen van dit beleid. De ingezette koers voor het inrichten van een MKB-luik binnen de topsectoren moet dan ook met kracht worden voortgezet.

3. Masterplan Bèta en Technologie versneld uitvoeren

In 2016 verwacht de technologische industrie een **tekort van 155.000 technici** op alle niveaus. Dit is een dermate schrikbarend perspectief dat overheid, onderwijsinstellingen en bedrijven in de hoogste versnelling moeten om dit probleem het hoofd te bieden. De volgende vier maatregelen verdienen prioriteit in een nieuw kabinet:

- Compensatie bètastudenten voor tweejarige master
  Bij invoering van een sociaal leenstelsel zou de instroom van bètastudenten niet op voorhand gefrustreerd moeten worden wegens hogere leenkosten van een bètastudie (tweejarige master duurt langer dan veel andere studies). Ook de hoge uitval van bètastudenten moet een halt worden toegeroepen. Bètastudenten moeten daarom gecompenseerd worden voor het tweede masterjaar. Daarnaast onderzoekt de sector zelf mogelijkheden voor het verlenen van additionele beurzen (die bijvoorbeeld een jaar extra collegegeld voor de masterfase dekken).
- Publiek Private Samenwerking vergroten
  Vanuit de techniek wordt veel geïnvesteerd in de samenwerking met het beroepsonderwijs. Partijen in de technische sectoren hebben hiertoe Techniektalent.nu opgericht. Doel is om gezamenlijk met overheid, bedrijfsleven en onderwijs te zorgen voor meer instroom in techniek; meer ruimte om praktijkdocenten voor de klas te zetten en duurzame samenwerking tussen bedrijfsscholen en ROC's te stimuleren.
- Bekostiging onderwijsinstellingen (meer) richten op arbeidsmarktrelevantie
  Instrumenten als numerus fixus, licentieverlening en collegegelddifferentiatie kunnen een prima rol vervullen bij het bijsturen van zowel het opleidingsaanbod als de vraag naar opleidingen met een gering arbeidsperspectief.
- Ruimhartiger toegangsbeleid voor kennismigranten
  Personeelstekort beperkt zich niet tot alleen hoger opgeleide technici. Ook, of misschien wel juist, manifesteert het tekort zich op mbo niveau 4. De huidige kennismigrantenregeling voorziet door de daaraan gekoppelde salariseis, niet in het toelaten van mensen op dit niveau. Het is van belang dat ook deze mensen zonder lange en ingewikkelde procedures beschikbaar komen voor de technologische industrie.

4. Regeldruk blijvende prioriteit

Uit enquêtes blijkt keer op keer dat regeldruk niet alleen behoort tot de grootste ergernissen van ondernemers maar dat het ook veel tijd (en daarmee geld) kost. De technische industrie roept een nieuw kabinet dan ook op voortvarend door te gaan op de ingeslagen weg om daadwerkelijk en zichtbaar regeldruk te verminderen.

Een kabinet dat inzet op deze maatregelen levert een bijdrage aan de verdienkracht van Nederland. Ondernemers in de technische industrie - de kennisfabriek, de exportmotor en daarmee ook de banenmotor van Nederland - zijn er klaar voor!
Maar ze doen het niet alleen. Zij hebben een stabiel kabinet, een excellente technologische kennisinfrastructuur, excellent technisch onderwijs en een overheid die de behoeftes en noden van de technische industrie kent en daarop acteert, hard nodig.

Rest ons u veel wijsheid te wensen op de weg naar een stabiel en koersvast kabinet.

Hoogachtend,

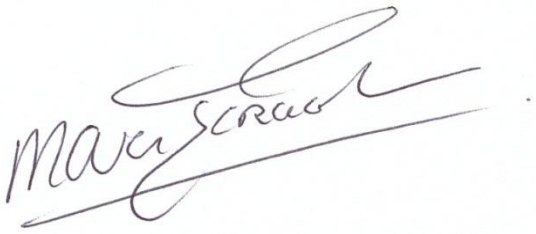

mr. I. Dezentjé Hamming-Bluemink
Voorzitter Vereniging FME-CWM

M.A. van Straalen
Voorzitter Koninklijke Metaalunie

Cc:
- Drs. M. Rutte, minister-president (demissionair)
- Ir. D.M. Samsom, fractievoorzitter PvdA
- Drs. S.A. Blok, fractievoorzitter VVD
- Ir. J.R.V.A. Dijsselbloem, lid Tweede Kamer namens PvdA